Torstai 11. marraskuuta 2021

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

EUROOPAN PARLAMENTTI

P9_TA(2021)0451

Demokratian, tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden vahvistaminen EU:ssa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. marraskuuta 2021 demokratian, tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden vahvistamisesta EU:ssa: yksityis- ja rikosoikeudellisten keinojen aiheeton käyttö toimittajien, kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan vaientamiseksi (2021/2036(INI))

(2022/C 205/01)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja erityisesti sen 2 artiklan, 3 artiklan, 4 artiklan 3 kohdan ja 5, 6, 7 ja 19 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 70, 81, 82, 114 ja 352 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 11, 12, 15, 20, 47, 48 ja 54 artiklan,

— ottaa huomioon SEU- ja SEUT-sopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 1 kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa ja pöytäkirjan N:o 2 toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta,

— ottaa huomioon sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II) 11. heinäkuuta 2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 864/2007 ([1]),

— ottaa huomioon tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12. joulukuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 ([2]) (Bryssel I),

— ottaa huomioon unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta 23. lokakuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1937 ([3]),

— ottaa huomioon kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman perustamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1381/2013 ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 390/2014 kumoamisesta 28. huhtikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/692 ([4]),

([1]) EUVL L 199, 31.7.2007, s. 40.
([2]) EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1.
([3]) EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17.
([4]) EUVL L 156, 5.5.2021, s. 1.

— ottaa huomioon oikeusalan ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1382/2013 kumoamisesta 28. huhtikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/693 ([5]),

— ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön,

— ottaa huomioon komission tiedonannon ”Komission työohjelma 2021 – Elinvoimainen unioni epävakaassa maailmassa” (COM(2020)0690),

— ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan demokratiatoimintasuunnitelmasta (COM(2020)0790),

— ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025” (COM(2020)0152),

— ottaa huomioon 30. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Oikeusvaltiokertomus 2020 – Oikeusvaltiotilanne Euroopan unionissa” (COM(2020)0580) ja siihen liittyvät 27 maakohtaista lukua oikeusvaltiotilanteesta jäsenvaltioissa (SWD(2020)0300–0326),

— ottaa huomioon 12. marraskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: hlbtiq-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020–2025” (COM(2020)0698),

— ottaa huomioon komission suosituksen toimittajien ja muiden media-alan ammattilaisten suojelun, turvallisuuden ja voimaannuttamisen varmistamisesta Euroopan unionissa (C/2021/6650),

— ottaa huomioon komission jatkotoimet Euroopan parlamentin 3. toukokuuta 2018 tiedotusvälineiden moniarvoisuudesta ja vapaudesta Euroopan unionissa antaman päätöslauselman johdosta,

— ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston 17. tammikuuta 2018 julkaiseman raportin ihmisoikeuksien parissa toimivien kansalaisjärjestöjen haasteista EU:ssa (”Challenges facing civil society organisations working on human rights in the EU”), sen vuonna 2020 julkaisemat tiedotteet koronaviruspandemian vaikutuksista perusoikeuksiin EU:ssa sekä viraston muut raportit, tiedot ja välineet, erityisesti perusoikeuksia koskevan EU:n tietojärjestelmän (EFRIS),

— ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja erityisesti sen 19 artiklan,

— ottaa huomioon YK:n muut välineet ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi, YK:n yleisen määräaikaisarvioinnin yhteydessä annetut suositukset ja raportit sekä YK:n ihmisoikeussopimuksen elinten oikeuskäytännön ja ihmisoikeusneuvoston erityismenettelyt,

— ottaa huomioon 8. maaliskuuta 1999 annetun YK:n julistuksen ihmisoikeuksien puolustajista,

— ottaa huomioon rauhanomaista kokoontumis- ja yhdistymisvapautta käsittelevän YK:n erityisraportoijan raportin SLAPP-kanteista ja oikeudesta rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen,

— ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen, Euroopan sosiaalisen peruskirjan, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitean päätökset sekä Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen, ministerikomitean, ihmisoikeusvaltuutetun, Euroopan rasismin ja suvaitsemattomuuden vastaisen komission, syrjimättömyyttä, monimuotoisuutta ja osallisuutta käsittelevän ohjauskomitean, Venetsian komission ja muiden elinten yleissopimukset, suositukset, päätöslauselmat, lausunnot ja raportit,

— ottaa huomioon Euroopan neuvoston 4. heinäkuuta 2012 antaman julkilausuman, jossa pidettiin suotavana laatia oikeuspaikkakeinottelua kunnianloukkausmatkailun (”libel tourism”) muodossa koskevia kansainvälisiä normeja sananvapauden varmistamiseksi,

— ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean 13. huhtikuuta 2016 jäsenvaltioille antaman suosituksen journalismin suojelusta sekä toimittajien ja muiden media-alan toimijoiden turvallisuudesta (CM/Rec(2016)4[1]),

([5]) EUVL L 156, 5.5.2021, s. 21.

Torstai 11. marraskuuta 2021

— ottaa huomioon Euroopan neuvoston 28. marraskuuta 2018 antaman suosituksen tarpeesta vahvistaa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien suojelua ja edistämistä Euroopassa (CM/Rec(2018)11),

— ottaa huomioon Euroopan neuvoston 7. maaliskuuta 2018 jäsenvaltioille antaman suosituksen tiedotusvälineiden moniarvoisuudesta ja omistussuhteiden läpinäkyvyydestä (CM/Rec(2018)1),

— ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean 11. kesäkuuta 2021 antaman päätöslauselman toimittajien turvallisuudesta,

— ottaa huomioon 27. lokakuuta 2020 julkaistun Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun artikkelin ”Human Rights Comment: Time to take action against SLAPPs”,

— ottaa huomioon kumppaniorganisaatioiden Euroopan neuvoston journalismin suojelua ja toimittajien turvallisuutta edistävälle foorumille antaman vuosikertomuksen 2021,

— ottaa huomioon demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston, mediavaltuutetun ja muiden Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) elinten suositukset ja raportit,

— ottaa huomioon EU-CITZEN-verkoston 29. toukokuuta 2020 julkaiseman tutkimuksen ”SLAPP in the EU context” ([6]),

— ottaa huomioon kansalaisjärjestöjen yhteenliittymän kehotuksen antaa SLAPP-kanteiden vastainen direktiivi ([7]),

— ottaa huomioon Euroopan parlamentin politiikkayksikön oikeudellisten asioiden valiokunnan pyynnöstä kesäkuussa 2021 teettämän tutkimuksen ”The Use of SLAPPs to Silence Journalists, NGOs and civil Society”,

— ottaa huomioon 23. huhtikuuta 2020 esitetyn katsauksensa demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän eurooppalaisen lisäarvon alustavasta arviosta,

— ottaa huomioon 21. toukokuuta 2013 antamansa päätöslauselman EU:n perusoikeuskirjasta: tiedotusvälineiden vapauden yleiset edellytykset EU:ssa ([8]),

— ottaa huomioon 25. lokakuuta 2016 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta ([9]),

— ottaa huomioon 19. huhtikuuta 2018 antamansa päätöslauselman tarpeesta luoda eurooppalaisten arvojen väline perusarvoja Euroopan unionissa paikallisella ja kansallisella tasolla edistävien kansalaisyhteiskunnan järjestöjen tukemiseksi ([10]),

— ottaa huomioon 19. huhtikuuta 2018 antamansa päätöslauselman tutkivien journalistien suojelusta Euroopassa: slovakialaisen toimittajan Ján Kuciakin ja Martina Kušnírován tapaus ([11]),

— ottaa huomioon 3. toukokuuta 2018 antamansa päätöslauselman tiedotusvälineiden moniarvoisuudesta ja vapaudesta Euroopan unionissa ([12]),

([6]) https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/ad-hoc-literature-review-analysis-key-elements-slapp_en.pdf
([7]) https://rsf.org/en/news/rsf-and-60-other-organisations-call-eu-anti-slapp-directive
([8]) EUVL C 55, 12.2.2016, s. 33.
([9]) EUVL C 215, 19.6.2018, s. 162.
([10]) EUVL C 390, 18.11.2019, s. 117.
([11]) EUVL C 390, 18.11.2019, s. 111.
([12]) EUVL C 41, 6.2.2020, s. 64.

— ottaa huomioon 14. marraskuuta 2018 antamansa päätöslauselman kattavan EU-mekanismin tarpeesta demokratian, oikeusvaltion ja perusoikeuksien suojelemiseksi ([13]),

— ottaa huomioon 13. helmikuuta 2019 antamansa päätöslauselman naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon heikentämispyrkimyksistä EU:ssa ([14]),

— ottaa huomioon 28. maaliskuuta 2019 antamansa päätöslauselman oikeusvaltioperiaatteen ja korruption torjunnan tilanteesta EU:ssa ja erityisesti Maltassa ja Slovakiassa ([15]),

— ottaa huomioon 18. joulukuuta 2019 antamansa päätöslauselman oikeusvaltioperiaatteen toteutumisesta Maltalla Daphne Caruana Galizian murhasta äskettäin selvinneiden seikkojen valossa ([16]),

— ottaa huomioon 15. tammikuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2018 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla ([17]),

— ottaa huomioon 7. lokakuuta 2020 antamansa päätöslauselman demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta ([18]),

— ottaa huomioon 25. marraskuuta 2020 antamansa päätöslauselman tiedotusvälineiden vapauden vahvistamisesta: toimittajien suojelu Euroopassa, vihapuhe, disinformaatio ja alustojen rooli ([19]),

— ottaa huomioon 26. marraskuuta 2020 antamansa päätöslauselman perusoikeuksien tilanteesta Euroopan unionissa – vuosikertomus 2018–2019 ([20]),

— ottaa huomioon 17. joulukuuta 2020 antamansa päätöslauselman monivuotisesta rahoituskehyksestä 2021–2027, toimielinten välisestä sopimuksesta, Euroopan unionin elpymisvälineestä ja oikeusvaltioasetuksesta ([21]),

— ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2021 antamansa päätöslauselman EU:n julistamisesta hlbtiq-vapauden alueeksi ([22]),

— ottaa huomioon 25. maaliskuuta 2021 antamansa päätöslauselman asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 (oikeusvaltioperiaatetta koskeva ehdollisuusmekanismi) soveltamisesta ([23]),

— ottaa huomioon 29. huhtikuuta 2021 antamansa päätöslauselman Daphne Caruana Galizian murhasta ja oikeusvaltioperiaatteesta Maltassa ([24]),

— ottaa huomioon 19. toukokuuta 2021 antamansa päätöslauselman ilmastonmuutoksen vaikutuksista ihmisoikeuksiin ja ympäristönsuojelijoiden roolista siinä ([25]),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,

— ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan työjärjestyksen 58 artiklan mukaisen yhteiskäsittelyn,

— ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A9-0292/2021),

---

([13]) EUVL C 363, 28.10.2020, s. 45.
([14]) EUVL C 449, 23.12.2020, s. 102.
([15]) EUVL C 108, 26.3.2021, s. 107.
([16]) EUVL C 255, 29.6.2021, s. 22.
([17]) EUVL C 388, 13.11.2020, s. 100.
([18]) EUVL C 395, 29.9.2021, s. 2.
([19]) EUVL C 425, 20.10.2021, s. 28.
([20]) EUVL C 425, 20.10.2021, s. 107.
([21]) EUVL C 445, 29.10.2021, s. 15.
([22]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0089.
([23]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0103.
([24]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0148.
([25]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0245.

Torstai 11. marraskuuta 2021

A. katsoo, että sananvapautta, tiedonsaantia ja julkista osallistumista koskevat oikeudet ovat demokratian kulmakiviä; toteaa sananvapauden olevan välttämätöntä avoimuuden ja vastuuvelvollisuuden periaatteiden toteutumiselle; katsoo, että luonnollinen tai oikeushenkilö voi osallistua yleiseen etuun liittyvään julkiseen toimintaan eri tavoin; toteaa, että julkinen osallistuminen voi sisältää julkista valvontaa verkossa ja sen ulkopuolella ja julkisten tietojen jakamista, johon voi kuulua journalistista viestintää tai journalistisia julkaisuja tai tuotteita, myös toimituksellista sisältöä, poliittisia, tieteellisiä, tutkimukseen liittyviä tai taiteellisia tiedotteita, julkaisuja tai tuotteita, kommentteja tai satiirista aineistoa, ja joka voi poliittisista kysymyksistä käytävään avoimeen keskusteluun liittyvien yleisempien etujen yhteydessä kohdistua myös julkisen valvonnan kohteena oleviin henkilöihin; ottaa huomioon, että julkaisuihin, jotka edistävät yleistä etua koskevista asioista tai yleistä huolta herättävistä kysymyksistä käytäviä keskusteluja, sovelletaan korkeampaa suojelun kynnysarvoa; toteaa, että hyväksyttävän arvostelun rajat ovat väljemmät, kun on kyse julkisuuden henkilöistä, erityisesti poliitikoista ja valtion viranhaltijoista;

B. toteaa, että riippumaton, puolueeton, ammattimainen ja vastuullinen journalismi sekä moniarvoisen tiedon saatavuus ovat demokratian peruspilareita; katsoo kansalaisyhteiskuntaan liittyvien tietojen, raporttien, lausuntojen, väitteiden, argumenttien ja muiden tiedonantojen olevan olennaisen tärkeitä demokratian kukoistuksen kannalta; katsoo, että tietyissä maissa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien kaventumisesta on tullut yhä huolestuttavampi kysymys, joka voi vaikuttaa kielteisesti demokratioihin; toteaa, että riippumaton ja laadukas journalismi sekä kansalaisjärjestöt ovat ratkaisevan tärkeitä demokratian ja oikeusvaltion valvojia, sillä niillä on valta vaatia selityksiä disinformaation ja misinformaation välittämisestä ja ulkovaltojen sekaantumisesta politiikkaan ja manipuloinnista ja torjua näitä ilmiöitä;

C. katsoo, että viime vuosina on tullut yhä yleisemmäksi se, että toimittajia ja media-alan toimijoita Euroopassa ja muualla maailmassa uhataan, heitä vastaan tehdään fyysisiä hyökkäyksiä ja heitä surmataan heidän työnsä vuoksi, erityisesti, kun he kiinnittävät työssään huomiota vallan väärinkäyttöön, korruptioon, perusoikeusloukkauksiin ja rikolliseen toimintaan; korostaa, että sananvapauden tehokas käyttö edellyttää monenlaisia myönteisiä toimenpiteitä toimittajien, myös heidän henkensä, suojelemiseksi ja murhien tutkimiseksi sekä toimittajien lähteiden suojelemiseksi tehokkaalla tavalla; toteaa, että uhkaukset eivät ole pelkästään väkivaltaisia vaan toimittajia pelotellaan asettamalla myös oikeudellisia, poliittisia, sosiokulttuurisia ja taloudellisia paineita;

D. katsoo, että oikeus sananvapauteen on perusoikeus, jota on käytettävä velvollisuudentuntoisesti ja vastuullisesti ottaen huomioon kansalaisten perusoikeus saada puolueetonta tietoa sekä maineen ([26]) ja yksityisyyden suojelua koskevan perusoikeuden kunnioittaminen; katsoo, että silloin kun nämä oikeudet ovat keskenään ristiriidassa, kaikilla osapuolilla on oltava mahdollisuus saattaa asia tuomioistuinten tutkittavaksi, jos asiasta ei päästä sopuratkaisuun;

E. panee merkille strategiset häirintätarkoituksessa nostetut kanteet (SLAPP-kanteet), jotka ovat monenlaisiin, pääasiassa yksityis- ja rikosoikeudellisiin oikeusperustoihin perustuvia kanteita tai muita oikeustoimia (esim. kieltotuomioita tai varojen jäädyttämistä), joita yksityishenkilöt ja yhteisöt mutta myös viranomaiset, julkiset elimet ja julkisessa määräysvallassa olevat yhteisöt nostavat yhtä tai useampaa henkilöä tai ryhmää vastaan, ja panee merkille näillä kanteilla uhkailemisen ja katsoo, että näillä toimilla pyritään estämään unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisten, korruption tai muiden väärinkäytösten tutkinta ja niistä ilmoittaminen tai julkinen osallistuminen tai muutoin häiritsemään sitä; katsoo tämän vaikuttavan välittömästi ja vahingollisesti demokraattiseen osallistumiseen, yhteiskunnan resilienssiin ja vuoropuheluun ja olevan vastoin SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuja arvoja;

F. katsoo, että julkiseen osallistumiseen sisältyy myös yleistä etua koskevien asioiden, muun muassa käytäntöjen, jotka uhkaavat perusoikeuksia ja -vapauksia, demokratiaa, oikeusvaltiota tai hyvää hallintotapaa, tutkiminen, niistä puhuminen, niistä ilmoittaminen tai niiden paljastaminen muilla tavoin sekä asioihin vaikuttaminen käyttämällä kansalaisvapauksia, kuten yhdistymisvapautta, rauhanomaisen kokoontumisen vapautta, sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta;

G. toteaa, että SLAPP-kanteiden uhreja haastetaan oikeuteen yleensä sen perusteella, että he ovat esittäneet verkossa tai sen ulkopuolella käytettävissä olevien ilmaisumuotojen avulla kriittisiä näkemyksiä yksityisten henkilöiden ja yhteisöjen ja viranhaltijoiden, julkisten elinten ja julkisessa määräysvallassa olevien yhteisöjen käyttäytymisestä tai tuoneet esiin näiden väärinkäytökset, tai vastatoimena heidän osallistumiselleen kampanjoihin, oikeudellisiin kanteisiin, toimiin tai

([26]) Yleissopimus ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi, 10 artikla.

mielenosoituksiin; ottaa huomioon, että SLAPP-kanteille luonteenomaista on esittää väitteitä, joilla ei ole mitään oikeudellista perustetta, jotka ovat ilmeisen aiheettomia ja osoittavat voimasuhteiden epätasapainon ja joissa kantaja käyttää oikeuksia tai menettelyä väärin esittääkseen kohtuuttomia vaatimuksia asioissa, joissa vastaajalla on laillisesti suojattu oikeus, ja käyttää näin oikeudellista menettelyä muihin tarkoituksiin kuin jonkin oikeuden todelliseen käyttämiseen;

H. ottaa huomioon, että tähän asiaan perehtyneiden kansalaisjärjestöjen, tutkijoiden, oikeusalan ammattilaisten ja uhrien mukaan SLAPP-kanteista on tulossa kehittyneempiä ja tehokkaampia ja niissä hyödynnetään muun muassa menetelmää, jossa samaa henkilöä vastaan nostetaan useampia samaa asiaa koskevia kanteita, minkä seurauksena saman henkilön on puolustauduttava kaikkia kanteita vastaan ja käsiteltävä niitä samanaikaisesti ja rinnakkain, mikä lisää suhteettomasti kustannuksia; toteaa SLAPP-kanteiden perustuvan usein väitteisiin kunnianloukkauksesta, herjauksesta tai panettelusta, jotka ovat useimmissa jäsenvaltioissa edelleen rikoksia, ja SLAPP-kanteiden uhreja vastaan esitetään rikossyyte, vaikka heitä vastaan on samoin väitetyin perustein nostettu yksityisoikeudellinen kanne; toteaa, että SLAPP-kanteet ovat usein vastoin perusoikeuskirjassa tunnustettua uhrien oikeutta puolustukseen ja saattavat vaikuttaa myös heidän oikeuteensa oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja syyttömyysolettamaan;

I. toteaa, että SLAPP-kanteita ei pystytä tunnistamaan nopeasti ja niihin ei voida puuttua tehokkaasti, koska unionista puuttuu johdonmukainen ja kattava juridinen ja lainkäyttöön liittyvä lähestymistapa; toteaa, että SLAPP-kanteilta suojelu on jäsenvaltioissa edelleen hyvin hajanaista, mikä haittaa oikeusvarmuutta ja SLAPP-kanteiden uhrien oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin; katsoo, että yksi suurimmista haasteista SLAPP-kanteiden vastaisen lainsäädännön laatimisessa liittyy siihen, miten perusteettomiin kanteisiin voidaan puuttua epäämättä kantajien oikeuksia, jotka johtuvat jäsenvaltioiden perustuslaeista ja niiden velvoitteista Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen nojalla;

J. toteaa, että on todisteita siitä, että SLAPP-kanteiden nostamisesta on tullut yhä yleisempi käytäntö, mitä osoittavat monet tapaukset kaikkialla unionissa, ja että hyytävä esimerkki tästä on tutkivan toimittajan Daphne Caruana Galizian tapaus: saatujen tietojen mukaan 16. lokakuuta 2017 eli päivänä, jolloin hänen jyrkästi tuomittu murhansa tapahtui, häntä vastaan oli nostettu useilla lainkäyttöalueilla 47 yksityis- ja rikosoikeudellista kunnianloukkauskannetta (joiden seurauksena hänen varansa oli jäädytetty) ja hänen perillisensä käyvät näiden kanteiden vuoksi oikeutta edelleen; toteaa, että riippumattomia toimittajia ja tiedotusvälineitä vastaan nostettuihin kuvaaviin ja hälyttäviin tapauksiin kuuluvat myös tapaukset Realtid Media, jota uhattiin toistuvasti kanteilla eri lainkäyttöalueilla kuin se, jolla se toimi, ja Gazeta Wyborcza, jota vastaan useat julkiset elimet ja viranomaiset nostavat edelleen säännöllisesti kanteita;

K. toteaa, että SLAPP-kanteita käyttävät usein viranomaiset tai niiden edustajat, kuten valtion rahoittamat tiedotusvälineet, valtion rahoittamat kansalaisjärjestöt tai valtion omistamat yhtiöt;

L. ottaa huomioon, että SLAPP-kanteita voidaan käyttää välineenä, jolla vähennetään tiedotusvälineiden moniarvoisuutta järjestelmätasolla luomalla riippumattomille tiedotusvälineille pelon ilmapiiri; katsoo, että SLAPP-kanteilla pyritään tarkoituksellisesti siihen, että oikeudenkäynnistä tulee vastaajille kallis, pitkäkestoinen ja monimutkainen, ja niillä pyritään myös pelottelemaan kohteita ja kuluttamaan loppuun heidän taloudelliset ja henkiset voimavaransa; katsoo, että SLAPP-kanteilla on haitallinen vaikutus uhreihin mutta myös heidän perheisiinsä ja yleiseen julkiseen osallistumiseen;

M. ottaa huomioon, että SLAPP-kanteiden uhreihin ja kohteisiin kuuluu toimittajia, kustantajia ja mediaorganisaatioita, tutkijoita, kansalaisjärjestöjä, kansalaisyhteiskunnan toimijoita ja muita julkiseen toimintaan osallistuvia toimijoita, kuten ihmisoikeus- ja ympäristöasioiden parissa työskenteleviä;

N. ottaa huomioon, että unionin sisällä nostetut SLAPP-kanteet ovat usein luonteeltaan rajatylittäviä, jolloin monissa tapauksissa ilmoittaminen viivästyy ja tiedottaminen on puutteellista, ja usein ne liittyvät ihmisoikeus- ja ympäristönsuojelu-, talouspetos- ja/tai korruptiotapauksiin, joissa niiden tarkoituksena on selvästi viivyttää tietojen julkaisemista keskeyttämällä tai saattamalla huonoon valoon yksittäisten toimittajien tai kustantajien työ estäen näin kansalaisten oikeutetun tiedonsaannin ja vaikuttaen tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen, vapauteen ja monimuotoisuuteen; ottaa huomioon, että myös kolmansien maiden toimijat voivat nostaa tuomioistuimissaan SLAPP-kanteita unionin sisällä toimivia julkisen vallan vahtikoiria vastaan ja uhata niillä;

O. katsoo, että jäsenvaltioiden sisäisiä SLAPP-kanteita käytetään yhä enemmän siihen, että pyritään rajoittamaan sananvapautta ja tiedonsaantioikeutta ja herättämään uhreissa pelkoa, luottaen siihen, että nämä uupuvat henkisesti ja käyttävät varansa loppuun ja joutuvat näin luopumaan yleistä etua koskevien asioiden esiin tuomisesta;

P. toteaa, että koska yhdessäkään jäsenvaltiossa ei suoraan säännellä SLAPP-kanteita ja koska kunnianloukkauksia koskevat kansalliset säännökset ovat tässä yhteydessä usein epämääräisiä ja yleisluonteisia ja seuraamukset, rikosoikeudelliset seuraamukset mukaan luettuina, ankaria, tällaiset perusteettomat kanteet ja niiden kohteeksi joutuneiden pelottelu saavat hyvän maaperän lisääntyä;

Q. katsoo, että toimittajien kriminalisointi heidän työnsä vuoksi on erityisen vakava asia; ottaa huomioon, että kunnianloukkaus on yhä rikos 23 jäsenvaltiossa, vaikka sen kumoamista ovat toistuvasti pyytäneet muun muassa YK, Euroopan neuvosto, Etyj ja arvovaltaiset kansalaisjärjestöt, kuten Index on Censorship -järjestö, Kansainvälinen lehdistöinstituutti ja journalistien suojelukomitea;

R. ottaa huomioon, että ei-sitovan lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ovat myönteinen täydentävä toimenpide, jolla tuetaan säädösehdotusta ja kansainvälisen yksityisoikeuden tiettyjen voimassa olevien säädösten tarkistamista, mutta ne eivät yksinään tarjoa täydellistä oikeussuojaa;

S. katsoo, että SLAPP-kanteista tiedottaminen on ratkaisevan tärkeää sekä julkisen sektorin että oikeusalan ammattilaisten, erityisesti tuomareiden ja asianajajien, valistamiseksi asiasta;

T. toteaa, että kun SLAPP-kanteita nostavat viranomaiset, julkiset elimet tai julkisessa määräysvallassa olevat yhteisöt, kuten valtionyhtiöt, niistä tulee poliittisen vallan väline ja niiden uhreille aiheutuva vahinko voi olla vieläkin suurempi;

Vaikutukset perusoikeuksiin ja oikeusvaltioperiaatteeseen

1. korostaa, että SLAPP-kanteet ovat valitettava suora hyökkäys perusoikeuksia ja -vapauksia vastaan ja että niillä pyritään vaientamaan kriittisten julkisten ajatusten ja mielipiteiden monimuotoisuus, myös toimittajien itsesensuurin avulla; korostaa, että perusoikeudet ja demokratia ovat kytköksissä oikeusvaltioperiaatteen ylläpitämiseen ja että tiedotusvälineiden vapauden ja julkisen demokraattisen osallistumisen, mukaan lukien sananvapaus, tiedonvälityksen vapaus sekä kokoontumis- ja yhdistymisvapaus, horjuttaminen on uhka SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistetuille unionin arvoille; katsoo, että SLAPP-kanteet ovat erityisen huolestuttavia, jos niitä rahoitetaan suoraan tai välillisesti valtioiden talousarvioista ja ne yhdistetään muihin valtiollisiin välillisiin ja suoriin toimenpiteisiin riippumattomia tiedotusvälineitä, riippumatonta journalismia ja kansalaisyhteiskuntaa vastaan; panee tyytyväisenä merkille, että SLAPP-kanteet sisältyvät komission vuoden 2020 oikeusvaltiokertomukseen, jossa arvioidaan tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta kaikkialla unionissa, ja että tässä kertomuksessa viitataan konkreettisiin toimiin ja parhaisiin käytäntöihin näiden kanteiden torjumiseksi; kehottaa sisällyttämään tuleviin vuosikertomuksiin perusteellisen arvioinnin tiedotusvälineitä ja erityisesti tutkivaa journalismia koskevasta oikeudellisesta ympäristöstä sekä tarkastelemaan lähemmin toimittajien ja kansalaisyhteiskunnan haasteita ja SLAPP-kanteista näille mahdollisesti aiheutuvaa pelotevaikutusta; korostaa SLAPP-kanteiden olevan uhka vapaille ja moniarvoisille tiedotusvälineille; kehottaa komissiota antamaan myös maakohtaisia suosituksia ja arvioimaan maiden edistymistä, myös tiedotusvälineiden vapauden tilaa jäsenvaltioissa koskevissa kysymyksissä;

2. on huolissaan kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuuksien kaventumisesta ja uhkasta, joka kohdistuu toimittajiin, jotka tiedottavat tärkeistä yleistä etua koskevista asioista ja arvostelevat yhteiskunnan vaikutusvaltaisia jäseniä, sekä siitä, että SLAPP-kanteita käytetään yhä enemmän keinona vaientaa ja pelotella niiden uhreja; kannustaa jäsenvaltioita sisällyttämään medialukutaidon ja kriittisen ajattelun kansallisiin opetussuunnitelmiin ja tekemään tässä yhteydessä tiivistä yhteistyötä toimittajien kanssa kaikilla yhteiskunnan tasoilla, erityisesti nuorten ja misinformaatiolle, disinformaatiolle ja manipuloinnille alttiiden henkilöiden kanssa; pitää myönteisenä Luova Eurooppa -ohjelman monialaisella lohkolla käyttöön otettuja uusia toimia, joilla vahvistetaan tiedotusvälineiden vapautta, korkealaatuista journalismia ja medialukutaitoa;

3. palauttaa mieliin, että valtioiden velvoitteeseen helpottaa sananvapauden sekä rauhanomaisen kokoontumisen ja yhdistymisen vapauden käyttöä sisältyy velvollisuus luoda julkiselle osallistumiselle ja julkisen vallan vahtikoirille suotuisa ympäristö ja ylläpitää sitä; painottaa, että on tärkeää, että kaikki julkiseen toimintaan osallistuvat toimijat voivat toimia vapaasti pelkäämättä, että heitä uhkaillaan tai pelotellaan tai että heihin kohdistetaan väkivaltaa; korostaa, että jäsenvaltioiden on myös taattava toimittajien oikeus suojella lähteitään;

Vaikutukset sisämarkkinoihin

4. tähdentää, että julkinen osallistuminen on tärkeää myös sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan ja unionin lainsäädännön ja politiikkojen täytäntöönpanon kannalta, sillä usein unionin lainsäädännön rikkomisista, perusoikeuksien loukkaukset mukaan lukien, korruptiosta ja muista sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa uhkaavista väärinkäytöksistä saadaan tietoa julkisen osallistumisen kautta; korostaa, että SLAPP-kanteiden käytännöltä suojelevat toimenpiteet ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan puuttua riskeihin, joita tällainen perusteeton käytäntö aiheuttaa EU:n lainsäädännön ja toimintapolitiikkojen täytäntöönpanon valvonnalle;

5. korostaa, että SLAPP-kanteiden käyttö vaikuttaa kielteisesti sellaisten henkilöiden ja organisaatioiden sisämarkkina-vapauksien käyttöön, jotka osallistuvat julkiseen toimintaan ja ovat alttiita tällaisille kanteille, koska jäsenvaltioissa ei sovelleta samantasoista suojaa näitä kanteita vastaan, mikä voi estää näitä henkilöitä ja organisaatioita toimimasta luottavaisesti kaikkialla unionissa; korostaa myös, että SLAPP-tapaukset tai niiden uhka ovat sijoittautumisvapauden tavoitteen ja palvelujen vapaan liikkuvuuden tosiasiallisen toteutumisen vastaisia, koska niillä on lamaannuttava vaikutus erityisesti toimittajiin, jotka saattavat harjoittaa itsesensuuria eivätkä raportoi muissa jäsenvaltioissa esiintyvistä yleistä etua koskevista asioista siinä pelossa, että heitä vastaan saatetaan nostaa SLAPP-kanteita erilaisissa ja heille tuntemattomissa oikeusjärjestelmissä;

6. korostaa, että tiedotusvälineiden moniarvoisuus ja monimuotoisuus ovat vaarassa silloin, kun pienimuotoisten mediapalvelujentarjoajien olemassaoloon vaikuttaa se, että kantajat uhkaavat tahallaan kohtuuttomilla vahingonkorvauksilla kunnianloukkausmatkailun muodossa;

7. katsoo tämän vuoksi, että SLAPP-kanteilta suojelu edistäisi olennaisesti sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa, koska sillä parannettaisiin unionin oikeuden soveltamista ja varmistettaisiin, että kansalliset oikeusjärjestelmät ja yhteinen oikeudellisen yhteistyön alue tosiasiallisesti toimivat;

Vaikutukset oikeusjärjestelmiin

8. huomauttaa, että sen lisäksi, että SLAPP-kanteet vaarantavat vakavalla tavalla uhriensa oikeussuojan tehokkaan saatavuuden ja samalla koko oikeusvaltioperiaatteen, niissä käytetään myös väärin jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmiä ja säädöskehyksiä ja ne vaikeuttavat erityisesti jäsenvaltioiden mahdollisuuksia vastata menestyksekkäästi oikeusalan tulostaulussa esitettyihin meneillään oleviin yhteisiin haasteisiin, jotka liittyvät muun muassa menettelyjen kestoon ja oikeusjärjestelmien laatuun sekä tapausten määrän hallinnointiin ja käsittelyn viivästymiseen; muistuttaa, että asianmukaisesti toimiva ja riippumaton oikeusjärjestelmä antaa tuomiot ilman aiheetonta viivytystä ja hallinnoi oikeudellisia resursseja mahdollisimman tehokkaasti ja että tämä on mahdollista vain, jos tuomarit ja lainkäyttöelimet hoitavat tehtävänsä täysin riippumattomasti ja puolueettomasti eikä niitä rasiteta sellaisten aiheettomien kanteiden käsittelyllä, jotka myöhemmin hylätään epäasiallisina ja oikeudellisesti perusteettomina; katsoo, että SLAPP-kanteiden hylkääminen varhaisessa vaiheessa voisi perustua objektiivisiin kriteereihin, kuten kantajan esittämien kanteiden tai oikeustoimien määrään ja luonteeseen, oikeuspaikan valintaan ja tapaukseen sovellettavaan lakiin tai selkeän ja merkittävän voimasuhteiden epätasapainon vallitsemiseen kantajan ja vastaajan välillä; painottaa siksi, että SLAPP-kanteet haittaavat vakavasti tehokkaan oikeussuojan saatavuutta ja saattavat horjuttaa oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin;

9. korostaa, että oikeuslaitoksen riippumattomuus on olennainen osa oikeudellista päätöksentekoa ja SEU-sopimuksen 19 artiklassa vahvistetusta tehokkaan oikeussuojan periaatteesta johtuva vaatimus; on huolissaan joidenkin jäsenvaltioiden hallitusten pyrkimyksistä horjuttaa vallanjakoa ja oikeuslaitoksen riippumattomuutta sekä käyttää SLAPP-kanteita kriittisten äänten vaientamiseen;

10. painottaa, että kansallisten oikeusjärjestelmien riippumattomuus, laatu ja tehokkuus ovat ratkaisevan tärkeitä oikeuden tehokkaan toteutumisen kannalta; korostaa, että oikeusavun saatavuudella ja oikeudenkäyntikuluilla voi olla merkittävä vaikutus oikeussuojan toteutumiseen; korostaa, että perusoikeuskirjalla on sama oikeudellinen arvo kuin perussopimuksilla; toteaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen ohjeiden mukaisesti jäsenvaltioiden oikeusviranomaiset soveltavat perusoikeuskirjaa ainoastaan pannessaan täytäntöön unionin lainsäädäntöä, mutta yhteisen oikeus-, oikeudenkäyttö- ja oikeusvaltiokulttuurin edistämiseksi on tärkeää, että perusoikeuskirjassa vahvistetut oikeudet otetaan aina huomioon;

Vihapuhe

11. korostaa, että toimittajiin, kansalaisjärjestöihin, tutkijoihin, oikeuksien puolustajiin ja muihin kansalaisyhteiskunnan toimijoihin, kuten hlbtqi-henkilöiden oikeuksien, tasa-arvoasioiden tai uskonnon tai vakaumuksen puolustajiin, kohdistuvat vihapuhe ja syrjintä mediassa, niin verkossa kuin sen ulkopuolella, sekä verkkoväkivalta ovat tulleet viime vuosina yhä

yleisemmiksi ja ne uhkaavat siten tiedotusvälineiden vapautta, sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta, yhdistymisvapautta sekä yleistä turvallisuutta; palauttaa mieliin, että vihapuhe verkossa saattaa lietsoa väkivaltaa verkon ulkopuolella; muistuttaa tarpeesta edistää komission käytännesääntöjä verkossa esiintyvän laittoman vihapuheen torjumiseksi; korostaa, että naistoimittajat kohtaavat sisältöön liittyvissä kysymyksissä samaa painostusta kuin miespuoliset kollegansa mutta joutuvat useammin seksuaalisen väkivallan ja häirinnän uhreiksi;

12. painottaa, että on tärkeää noudattaa yhteisiä eurooppalaisia normeja ja koordinoitua lähestymistapaa vihapuheeseen puuttumiseksi erityisesti verkkoympäristössä;

Unionin tämän hetken tilanne

13. korostaa, että SLAPP-kanteet ovat usein perusteettomia, niitä nostetaan kiusantekomielessä tai ne perustuvat liioiteltuihin ja usein loukkaaviin väitteisiin eikä niillä pyritä oikeustapauksen voittamiseen vaan pikemminkin uhkailuun, ammatilliseen mustamaalaamiseen, häirintään, uuvuttamiseen tai psykologiseen painostukseen tai niiden kohteena olevien tahojen varojen kuluttamiseen ja niiden perimmäisenä tavoitteena on kohteena olevien tahojen kiristäminen ja vaientaminen oikeusmenettelyn avulla; korostaa, että SLAPP-kanteet aiheuttavat taloudellisen rasituksen lisäksi myös vakavia psykologisia seurauksia kohteilleen ja heidän perheenjäsenilleen ja nämä perusteettomat kanteet saattavat jopa periytyä perheenjäsenille kohteen kuoleman jälkeen; huomauttaa, että SLAPP-kanteilla on merkittävä pelotevaikutus, joka johtaa itsesensuuriin, estää osallistumisen demokraattiseen toimintaan ja estää myös muita ilmoittamasta samanlaisista asioista, ryhtymästä näihin ammatteihin tai sitoutumaan muuhun vastaavaan toimintaan;

14. korostaa, että SLAPP-kanteiden esittäjät yleensä hyödyntävät ja käyttävät hyväkseen kunnianloukkauslakeja ja kunnianloukkauksiin tai maineen suojeluun liittyviä tai immateriaalioikeuksiin, kuten tekijänoikeuksiin, perustuvia yksityisoikeudellisia menettelyjä; toteaa kuitenkin, että julkista osallistumista lamautetaan myös monien muiden välineiden, kuten työhön liittyvien seuraamusten (erottaminen), veropetossyytteiden, verotarkastusmenettelyjen ja tietosuojasääntöjen, avulla;

15. tuomitsee sen, että toimittajat ovat joutuneet uhraamaan henkensä työlleen ja toimiakseen demokratioidemme valvojina;

16. tähdentää, että SLAPP-kanteiden yhteisiä piirteitä ovat voimasuhteiden ja etenkin kantajan ja vastaajan taloudellisten voimavarojen epätasapaino sekä arvaamattoman suuret vahingonkorvausvaatimukset kunnianloukkauksen kaltaisissa asioissa;

17. korostaa, ettei yhdelläkään jäsenvaltiolla ole tämän ongelman ratkaisemiseksi lainsäädäntöä vähimmäistason suojatoimista, joilla ihmisiä suojellaan joutumasta SLAPP-kanteiden kohteiksi ja joilla taataan, että heidän perusoikeutensa säilyvät jäsenvaltioiden kaikilla lainkäyttöalueilla; painottaa, että oikeuslaitoksen riippumattomuus on ensiarvoisen tärkeää, jotta estetään hallitusten jäseniä, julkisia elimiä ja viranomaisia nostamasta SLAPP-kanteita julkiseen keskusteluun oikeutetusti osallistuvia ihmisiä ja järjestöjä vastaan; huomauttaa tässä yhteydessä, että tarvitaan konkreettisia toimenpiteitä toimittajien ja media-alan työntekijöiden kannalta turvallisen ympäristön luomiseksi ja ylläpitämiseksi; kehottaa jäsenvaltioita takaamaan tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja varmistamaan tiedotusvälineiden omistussuhteiden läpinäkyvyyden; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään tulevalla median vapautta koskevalla säädöksellä kunnianhimoisen, vankan ja kattavan lainsäädäntökehyksen; toteaa, että digitaalinen siirtymä on muuttanut median toimintaympäristöä perusteellisesti; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita panemaan ripeästi täytäntöön audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2010/13/EU (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) ([27]) kaikki säännökset, sellaisina kuin ne ovat tarkistettuina vuonna 2018; pitää myönteisenä audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten ryhmän (ERGA) perustamista ja kannustaa audiovisuaalialan sääntelyelimiä tekemään sisämarkkinoilla yhteistyötä keskenään ja muiden verkkouutistoiminnan kannalta tärkeiden sääntelyelinten kanssa;

18. on tietoinen siitä, että SLAPP-kanteiden uhrit tai mahdolliset uhrit saavat nyt taloudellista ja henkistä tukea ainoastaan muilta kollegoilta, jotka ovat joutuneet samankaltaisten kanteiden kohteeksi tai ovat tietoisia SLAPP-kanteiden luonteesta ja niihin liittyvästä menettelystä, voidakseen ymmärtää ja mahdollisesti jopa riitauttaa heitä vastaan nostetun kanteen; toteaa kuitenkin, että vaikka tällainen tuki ansaitsee kiitokset, se on riittämätöntä ja lisätoimenpiteitä on toteutettava;

([27]) EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1.

19. esittää kansalaisyhteiskunnalle kiitoksensa sen tärkeästä ja hyödyllisestä työstä, jolla lisätään tietoisuutta SLAPP-kanteiden haitallisista vaikutuksista, sekä sen tuesta SLAPP-kanteiden uhreille ja mahdollisille uhreille;

20. on huolissaan siitä, että covid-19-pandemia on vaikuttanut koko media-alaan ja erityisesti se on aiheuttanut toimittajille tulonmenetyksiä ja heikentänyt heidän työolojaan ja mahdollisesti lisännyt näin heidän alttiuttaan SLAPP-kanteille; varoittaa, että hallitukset ovat koronaviruksen aiheuttaman hätätilan varjolla käyttäneet sananvapautta rajoittavia toimenpiteitä;

SLAPP-kanteet maailmanlaajuisesti

21. pitää valitettavana, ettei yksikään jäsenvaltio ole tähän mennessä hyväksynyt SLAPP-kanteilta suojaavaa kohdennettua lainsäädäntöä; panee kuitenkin merkille, että SLAPP-kanteiden vastaista lainsäädäntöä on kehitetty erityisen pitkälle Yhdysvaltojen joissakin osavaltioissa sekä Kanadassa ja Australiassa; kannustaa komissiota analysoimaan EU:n ulkopuolella tällä hetkellä sovellettavia SLAPP-kanteiden vastaisia parhaita käytäntöjä, jotka voisivat tarjota tärkeän inspiraation lähteen asiaa koskeville unionin lainsäädäntö- ja muille toimenpiteille; pitää tärkeänä unionin yhteistä lähestymistapaa, jossa sitoudutaan kaikkein kunnianhimoisimpaan voimassa olevaan lainsäädäntöön ja parhaisiin käytäntöihin, joilla hillittäisiin SLAPP-kanteiden käyttöä unionissa;

Lainsäädäntötoimien tarve

22. on samaa mieltä monien kansalaisjärjestöjen, tutkijoiden, oikeusalan ammattilaisten ja uhrien kanssa siitä, että SLAPP-kanteiden kasvavan ongelman ratkaisemiseksi tarvitaan lainsäädäntötoimia; kehottaa siksi muuttamaan Bryssel I -asetusta ja Rooma II -asetusta kiireellisesti, jotta estetään nk. kunnianloukkausmatkailu tai oikeuspaikkakeinottelu, vahvistamalla, että kunnianloukkauksiin, maineelle aiheutuvaan vahinkoon sekä oman maineen suojeluun liittyviä rikossyytteitä tai yksityisoikeudellisia kanteita olisi periaatteessa käsiteltävä vastaajan asuinpaikalla ja siellä sovellettavan lain perusteella; kehottaa myös ottamaan kiireellisesti käyttöön kunnianloukkaustapauksia koskevan yhdenmukaisen ja ennakoitavissa olevan lainvalintasäännön; kehottaa komissiota esittämään kiireellisesti ehdotuksia unionin sitovaksi lainsäädännöksi yhteisistä ja tehokkaista suojatoimista SLAPP-kanteiden uhreille kaikkialla unionissa muun muassa antamalla direktiivin, jossa vahvistetaan vähimmäisvaatimuksia SLAPP-kanteilta suojelemiselle, kunnioittaen EU:n perusoikeuskirjassa vahvistettuja oikeuksia ja periaatteita; katsoo, että ilman tällaisia lainsäädäntötoimia SLAPP-kanteet ovat edelleen uhka demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja sananvapauden, yhdistymisvapauden ja rauhanomaisen kokoontumisvapauden sekä tiedonvälityksen vapautta koskeville unionin perusoikeuksille; on huolissaan siitä, että jos toimenpiteissä käsitellään ainoastaan kunnianloukkauskanteita, unioniin ja sen ulkopuolelle sijoittautuneet kantajat voivat käyttää edelleen muihin yksityis- tai rikosoikeudellisiin menettelyihin perustuvia toimia;

Oikeusperusta

23. toteaa, että unionin tason lainsäädäntötoimenpiteet voisivat perustua SEUT 81 artiklaan (rajatylittävät yksityisoikeudelliset kanteet) ja SEUT 82 artiklaan (rikosoikeudelliset kanteet) sekä erillisesti SEUT 114 artiklaan julkisen osallistumisen suojelemiseksi, jotta varmistetaan sisämarkkinoiden moitteeton toiminta mahdollistamalla korruption ja muiden väärinkäytösten esiin tuominen; toteaa, että viimeksi mainitulla toimenpiteellä voitaisiin puuttua myös SLAPP-kanteisiin kanteina, joita käytetään muihin tarkoituksiin kuin jonkin oikeuden todelliseen vahvistamiseen tai käyttämiseen ja joilla pyritään estämään unionin oikeuden rikkomisten tutkinta ja niistä ilmoittaminen, noudattaen direktiivin (EU) 2019/1937 (väärinkäytösten paljastajia koskeva direktiivi) hyväksymisessä käytetyn lähestymistavan kaltaista lähestymistapaa; katsoo, että edellä mainittuja oikeusperustoja voitaisiin käyttää sekä rikos- että yksityisoikeudellisissa SLAPP-kanteissa, vaikkakin erillisten lainsäädäntövälineiden kautta; kehottaa ottamaan kaikkialla unionissa käyttöön SLAPP-kanteita vastaan tehokkaita suojatoimia, jotka perustuvat näihin komission ehdotuksiin sekä jäsenvaltioiden toimiin, jotta näitä suojatoimia voidaan soveltaa myös jäsenvaltioiden sisäisissä tapauksissa;

Yleiset suojaavat säännöt ja yksityisoikeus

24. pitää välttämättömänä antaa säädös, jolla suojellaan SLAPP-kanteiden uhrien roolia unionin oikeuden rikkomisen ehkäisijöinä, ilmoittajina ja paljastajina ja varmistetaan sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja perusoikeuksien täysimääräinen kunnioittaminen; kehottaa painokkaasti komissiota esittämään lainsäädäntöehdotuksen yleistä etua koskevia asioita tutkivien, niistä ilmoittavien tai niitä muulla tavoin paljastavien henkilöiden yhteisistä suojatoimista;

25. kehottaa painokkaasti komissiota esittämään SLAPP-tapausten käsittelyä varten toimenpide-ehdotuksen, muun muassa sääntöjä julkisen osallistumisen estämiseen tähtäävien SLAPP-kanteiden ja muiden oikeustoimien hylkäämiseksi varhaisessa vaiheessa, ja toteaa, että siihen olisi sisällytettävä asianmukaisia seuraamuksia, kuten siviilioikeudellisia

seuraamuksia tai hallinnollisia sakkoja, ja sen yhteydessä olisi tarkasteltava epäasianmukaisia motiiveja silloinkin, kun kannetta tai oikeustointa ei hylätä, sekä uhreille aiheutuvia kuluja ja vahinkoja (taloudellisia, mainetta koskevia, psykologisia tai muita vahinkoja); painottaa, että varhaisessa vaiheessa tapahtuvan hylkäämisen hakua koskevissa yksityiskohtaisissa säännöissä olisi otettava huomioon SLAPP-kanteiden uhrien kohtaamat haasteet, erityisesti edellyttämällä, että kantaja perustelee, miksi kanne ei ole perusteeton, kohdentamalla menettelyjen oikeudenkäyntikulut kantajalle ja myöntämällä vastaajalle oikeudellista ja taloudellista tukea; kannustaa voimakkaasti jäsenvaltioita soveltamaan tällaisia yksityisoikeudellisia menettelyjä koskevia suojatoimia myös jäsenvaltion sisäisissä SLAPP-tapauksissa, ei pelkästään rajat ylittävissä tapauksissa; kehottaa lisäksi komissiota käsittelemään Bryssel I -asetuksen ja Rooma II -asetuksen tulevassa uudelleentarkastelussa seikkoja, jotka synnyttävät oikeuspaikkakeinottelua ja kunnianloukkausmatkailua, ottaen myös huomioon kansainvälistä yksityisoikeutta käsittelevän Haagin konferenssin tekemän työn; kehottaa komissiota lisäksi lisäämään eri puolilla unionia toimivien tuomareiden ja syyttäjien tietoisuutta SLAPP-kanteista ja antamaan tietoa myös tällaisten kanteiden varhaisessa vaiheessa tapahtuvan hylkäämisen tarpeellisuudesta sekä kunnianloukkauksia koskevan Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön asianmukaisesta täytäntöönpanosta;

26. muistuttaa, että lainvoimaisuuden periaate estää SLAPP-kanteiden alullepanijoita nostamasta muita samoihin tosiseikkoihin liittyviä kanteita samoja osapuolia vastaan; katsoo, että tarkastellessaan SLAPP-kanteiden nostamista tuomioistuinten olisi otettava asianmukaisesti huomioon se, että joku osapuoli on aiemmin nostanut SLAPP-kanteita (myös silloin, kun tosiseikat ja osapuolet eivät ole täysin samoja mutta samankaltaisia ja/tai yhteydessä toisiinsa);

27. katsoo, että Bryssel I -asetuksen asiaa koskevien sääntöjen mahdollisen tarkistamisen olisi ilmennyttävä asianmukaisesti Luganon yleissopimuksen vastaavassa tarkistuksessa, jotta varmistetaan toimivaltaa koskevien kansainvälisten sääntöjen yhdenmukainen soveltaminen yksityis- ja kauppaoikeuden alalla unionin ulkopuolella ja unionin kansalaisten osalta;

Rikosoikeus

28. kehottaa painokkaasti komissiota puuttumaan rikosoikeudellisissa menettelyissä nostettujen SLAPP-kanteiden vakavuuteen ehdottamalla toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että kunnianloukkauksia, herjauksia ja panettelua, jotka ovat useimmissa jäsenvaltioissa rikoksia, ei voida käyttää SLAPP-kanteissa julkis- tai yksityisoikeudellisten vaatimusten esittämiseen; tähdentää Euroopan neuvoston ja Etyjin kehottaneen poistamaan kunnianloukkauksen rangaistavuuden; kehottaa komissiota käsittelemään SLAPP-kanteita kanteina, joita käytetään muihin tarkoituksiin kuin jonkin oikeuden todelliseen vahvistamiseen tai käyttämiseen; toteaa, että usein samaan aikaan, kun vastaajia vastaan on nostettu yksityisoikeudellinen kanne, heitä vastaan nostetaan samoin väitetyin perustein rikossyyte, ja kehottaa komissiota ottamaan käyttöön näitä yhdistettyjä SLAPP-kanteita vastaan yhteiset vähimmäismenettelytakeet;

29. palauttaa mieliin, että perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisen oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuden keskiössä on käsite, joka koskee oikeuskeinojen tasapuolisuutta osapuolten välillä hallinnollisissa, yksityisoikeudellisissa ja rikosoikeudellisissa menettelyissä; on huolestunut siitä, että SLAPP-tapauksissa voimasuhteiden ja voimavarojen epätasapaino horjuttaa oikeuskeinojen tasapuolisuutta ja siten oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin;

Kantajien oikeutettu etu

30. toteaa, että jäsenvaltioiden tuomioistuinten on varmistettava asianmukainen ja oikea-aikainen menettely ja unionin oikeudesta johtuvien laillisten oikeuksien, kuten oikeus suojella omaa mainettaan, tasapuolinen suojelu eikä niitä saa vaarantaa, myöskään, kun on kyse epäasianmukaisissa kanteissa toistuvasti esiin tuoduista oikeuksista; korostaa tämän vuoksi, että SLAPP-kanteiden vastaiset toimenpiteet eivät saisi vaikuttaa legitiimeihin oikeustoimiin ja oikeussuojan saatavuutta koskevaan kantajien oikeuteen; katsoo samalla, että on tarpeen estää oikeusjärjestelmien ja kyseisten oikeuksien perusteeton käyttö, jos se on selvästi vastoin lainsäätäjien tahtoa, jonka nämä ilmaisivat antaessaan tällaiset oikeudet luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille taatakseen oikeuden oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin; katsoo, että tätä varten tarvitaan suojatoimia, jotta voidaan paitsi suojella SLAPP-kanteiden uhreja myös estää SLAPP-kanteiden vastaisten toimenpiteiden väärinkäyttö ja määrätä siitä seuraamuksia esimerkiksi tapauksissa, joissa autoritaariset hallitukset käyttävät SLAPP-kanteita aseenaan valtiojohtoisten kansalaisjärjestöjensä suojelemisessa legitiimeiltä kunnianloukkauskanteilta; toteaa, että tällaisten väärinkäytösten estäminen on yhtä välttämätöntä unionin oikeuden yhtenäisen ja moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi ja siten sen tehokkuuden turvaamiseksi;

Mahdolliset ei-sitovat toimenpiteet

31. korostaa, että SLAPP-kanteiden uhrien ja heitä auttavien järjestöjen tukemiseksi on kiireellisesti perustettava solidi rahasto ja varat on käytettävä suoraan oikeudenkäyntikuluihin tai oikeusavun ja psykologisen tuen tarjoamiseen; korostaa, että SLAPP-kanteiden uhrien ja mahdollisten uhrien on tärkeää saada helposti tietoa tällaisista tapauksista, oikeusavusta ja tuesta, mukaan lukien psykologinen tuki uhreille ja heidän perheenjäsenilleen;

32. katsoo, että tuen antaminen riippumattomille elimille, joihin SLAPP-kanteiden mahdolliset uhrit voivat esittää valituksia ja jotka voivat tarjota näille apua, ja tuomareiden ja asianajajien asianmukainen kouluttaminen voivat auttaa merkittävästi lisäämään tietämystä ja valmiuksia, jotta SLAPP-kanteet voidaan havaita ja niitä voidaan käsitellä kanteina, joita käytetään muihin tarkoituksiin kuin jonkin oikeuden todelliseen vahvistamiseen tai käyttämiseen, ja jotta voidaan havaita niiden uhka ja käsitellä sitä;

33. pitää välttämättömänä kerätä tietoa SLAPP-tapauksista ja lisätä tietoisuutta SLAPP-kanteiden luonteesta ja vahingollisista vaikutuksista;

34. panee tyytyväisenä merkille komission suosituksen toimittajien ja muiden media-alan ammattilaisten suojelun, turvallisuuden ja voimaannuttamisen varmistamisesta Euroopan unionissa (C/2021/6650); panee merkille, että freelancereitä, erityisesti uraansa aloittelevia nuoria toimittajia ja media-alan työntekijöitä, lähetetään yhä useammin riski- ja konfliktialueille; on huolestunut epävarmoista työoloista ja heikentyneistä turvallisuusoloista, joissa freelancerit toimivat riski- ja konfliktialueilla; kehottaa jäsenvaltioita panemaan kaikilta osin täytäntöön Euroopan neuvoston suosituksen journalismin suojelusta sekä toimittajien ja muiden media-alan toimijoiden turvallisuudesta;

Täydentävyys eri välineiden ja politiikkatoimien kanssa

35. katsoo, että SLAPP-kanteiden vastaisilla uusilla lainsäädäntö- ja muilla toimenpiteillä olisi täydennettävä muita EU:n välineitä ja politiikkoja; panee tyytyväisenä merkille järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevan unionin strategian vuosiksi 2021–2025 ja kehottaa tehostamaan siihen liittyviä toimia; toteaa, että lainsäädäntötoimenpiteet ja ei-sitovat toimenpiteet eivät voi olla tehokkaita jäsenvaltioissa, joissa oikeuslaitoksen riippumattomuus tai korruption torjunta aiheuttaa huolta; palauttaa tältä osin mieliin kriittisen tarpeen luoda Euroopan parlamentin ehdottama demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskeva EU:n mekanismi;

36. muistuttaa yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 tärkeydestä ja toteaa, että sitä on sovellettu kaikkiin maksusitoumus- ja maksumäärärahoihin 1. tammikuuta 2021 lähtien; korostaa, että unionin taloudellisia etuja on suojeltava EU:n arvojen ja sitoumusten mukaisesti ja että komission olisi käytettävä ehdollisuusjärjestelmää, jos jäsenvaltiot eivät onnistu suojelemaan näitä arvoja; kiittää tässä yhteydessä tärkeää työtä, jota tutkivat toimittajat tekevät tuomalla esiin tapauksia, joissa EU:n varoja on käytetty väärin, ja painottaa, että toimittajien on tärkeää pystyä harjoittamaan ammattiaan SLAPP-kanteiden estämättä;

37. korostaa, että unionin tason toimenpiteiden SLAPP-kanteilta suojautumiseksi olisi oltava täydentäviä ja johdonmukaisia muiden käytettävissä olevien välineiden, kuten demokratian, oikeusvaltion ja perusoikeuksien suojelemista koskevan mekanismin, korruption vastaisten politiikkojen ja nykyisten rahoitusohjelmien, kanssa, jotta tuettaisiin kansalaisyhteiskuntaa ja oikeusjärjestelmiä;

38. korostaa, että korruption torjunta on olennaisen tärkeää demokratian, perusoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen suojelemiseksi, koska korruptio, jota voi olla monenlaista, horjuttaa arvojamme ja valtioiden asianmukaista toimintaa ja mahdollistaa järjestäytyneen rikollisuuden;

39. kehottaa komissiota vahvistamaan vuotuisen demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan mekanismin puitteissa säännöllistä, osallistavaa ja jäsenneltyä vuoropuhelua kansallisten viranomaisten, kansalaisjärjestöjen, ammattijärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa, jotta voidaan suojella ja tukea toimittajia ja muita kansalaisyhteiskunnan edustajia, joita vastaan saatetaan nostaa SLAPP-kanteita tai muita syytteitä, tai jotka saattavat joutua häirinnän kohteiksi;

o

o o

40. pyytää komissiota tekemään ehdotuksia tämän päätöslauselman liitteen perusteella;

41. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

Torstai 11. marraskuuta 2021

LIITE

1. Ei-sitovien ja sitovien säädösten paketti

SLAPP-kanteita koskevaan lainsäädäntötoimenpiteiden pakettiin, joka sisältää myös varhaisvaiheen hylkäysmekanismit, olisi sisällytettävä ehdotuksia, jotka koskevat

— SLAPP-kanteilta suojaavia yleisiä sääntöjä ja erityistä lainsäädäntöä, jolla vahvistetaan SLAPP-kanteilta suojaavien varoittavien ja tukitoimenpiteiden yhteiset vähimmäisvaatimukset;

— erityisiä yksityisoikeudellisia kysymyksiä ja ehdotuksia, joita jäsenvaltioiden olisi hyvin mielellään sovellettava myös sisäisissä SLAPP-tapauksissaan ja jotka koskevat kansainvälistä yksityisoikeutta, mukaan lukien oikeudellinen yhteistyö ja oikeuspaikkakeinottelu;

— erityisiä rikosoikeudellisia kysymyksiä.

Muiden kuin lainsäädäntötoimenpiteiden pakettiin olisi lisäksi sisällytettävä toimenpiteitä, jotka koskevat

— tuomareiden ja oikeusalan ammattilaisten asianmukaista koulutusta SLAPP-kanteiden käsittelyyn;

— eri oikeudenalojen, kuten kansallisten medialakien ja perustuslakien, välisen vuorovaikutuksen arviointia tässä asiassa;

— erityisen unionin rahaston perustamista muun muassa taloudellisen, oikeudellisen ja psykologisen tuen antamiseksi SLAPP-kanteiden uhreille ja heidän perheenjäsenilleen;

— tukea riippumattomille elimille (kuten oikeusasiamiehille), jotka voivat käsitellä SLAPP-kanteiden uhkaamien tai niiden kohteeksi joutuneiden henkilöiden valituksia ja avustaa heitä, sekä tukea tiedotusvälineiden itsesääntelyelimille;

— unionin julkista rekisteriä asiaa koskevista tuomioistuinten päätöksistä;

— keskitetyn asiointipisteen / tukikeskuksen perustamista asianajajien, oikeusalan ammattilaisten ja psykologien kansallisten asiantuntijaverkostojen tuella; SLAPP-kanteiden uhrit voisivat ottaa siihen yhteyttä ja saisivat sieltä helposti neuvontaa ja tietoa SLAPP-kanteista ja tukea niiden torjumiseksi, myös ”ensiapua”, oikeusapua ja muun muassa vertaisvaihtoverkostojen tarjoamaa taloudellista ja psykologista tukea.

2. Yleiset säännöt

Yleistä suojelutoimenpidettä koskevalla säädösehdotuksella olisi kaksi tavoitetta: suojella erityisesti perusoikeuskirjan perusoikeuksien ja periaatteiden mukaisesti henkilöitä, jotka tutkivat, ilmoittavat tai muulla tavoin paljastavat yleisen edun mukaisia seikkoja, joihin liittyy unionin oikeuden rikkomisia, myös väärinkäytöksiä, jotka eivät ole sinänsä laittomia mutta jotka ovat ristiriidassa lain tavoitteen tai tarkoituksen kanssa, sekä suojella sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa.

Lainsäädäntötoimenpiteessä olisi lisäksi esitettävä

a) SLAPP-kanteiden selkeä määritelmä, mukaan lukien määritelmä julkisesta osallistumisesta yleistä etua koskevassa asiassa;

b) sääntöjä tutkimusten ja raporttien luottamuksellisuudesta, tietolähteet mukaan luettuina;

c) sääntöjä SLAPP-toimiin liittyvien vastatoimien kieltämisestä ja tehokkaista ja varoittavista seuraamuksista;

d) sääntöjä, joilla estetään SLAPP-kanteiden vastaisten toimenpiteiden väärinkäyttö;

e) tukitoimenpiteitä, joita ovat esimerkiksi

i) tehokas avustaminen, tiedottaminen ja käytännön neuvonta ja keskitetyn asiointipisteen tuki SLAPP-kanteiden uhreille ”ensiapuna”;

ii) oikeusapu ja taloudellinen tuki;

f) tehokkaita toimenpiteitä, joilla suojellaan osapuolten välisten voimasuhteiden epätasapainosta johtuvilta vastatoimilta ja annetaan mahdollisuus mahdollisten vahinkojen korvaamiseen.

3. Yksityisoikeudellinen menettely

Säädösehdotuksessa, joka koskee SLAPP-tapauksissa sovellettavaa yksityisoikeudellista menettelyä, jota jäsenvaltioiden olisi hyvin mielellään sovellettava myös sisäisissä kanteissaan, olisi kehitettävä oikeudellista yhteistyötä yksityisoikeudellisissa asioissa säätämällä yksityisoikeudellisiin vaateisiin perustuvia SLAPP-kanteita koskevista yhteisistä säännöistä. Siihen olisi sisällyttävä seuraavat seikat:

a) julkista osallistumista koskevissa asioissa kantajan on täsmennettävä ja annettava näyttöä siitä, ettei kanne ole perusteeton;

b) tuomioistuinten on hylättävä perusteettomat kanteet mahdollisimman varhaisessa vaiheessa joko viran puolesta tai vastaajan pyynnöstä, sillä tällä on oikeus jättää hylkäyspyyntö varhaisessa vaiheessa;

c) tuomioistuinten on tarkasteltava perusteettomuuden mahdollisuutta mahdollisessa lopullisessa päätöksessä;

d) kolmannet osapuolet voivat puuttua asiaan ja niillä on sijaantulo-oikeus vastaajan oikeuksien ja velvollisuuksien suhteen kansallisen prosessioikeuden mukaisesti;

e) tuomioistuinten on otettava huomioon yleinen etu ja osapuolten taloudellisten voimavarojen tasapaino arvioidessaan kustannuksia ja vahingonkorvauksia;

f) keinot uhrien suojelemiseksi unionin ulkopuolella nostetuilta SLAPP-kanteilta;

g) oikeus kustannusten täysimääräiseen korvaamiseen;

h) oikeus aineellisten tai aineettomien vahinkojen korvaamiseen, mukaan lukien taloudelliset vahingot, mainevahingot, psykologiset ja muut vahingot;

i) säännöt, joilla estetään se, että SLAPP-kanteen nostanut osapuoli voi käynnistää uusia perusteettomia oikeusmenettelyjä samoin perustein, ottamalla tämä seikka huomioon uutta tapausta tutkittaessa.

Komission ehdotuksessa pyritään varmistamaan oikeusvarmuus ja ennakoitavuus ja se perustuu kansainvälisten yksityisoikeudellisten välineiden uudelleentarkasteluun. Siinä olisi vahvistettava seuraavat seikat:

a) uudelleenlaadittavaan Bryssel I -asetukseen on sisällytettävä selvä sääntö, jonka mukaan kunnianloukkauskanteissa tai muissa yksityis- tai kauppaoikeudellisissa kanteissa, jotka voivat olla SLAPP-kanteita, vastaajan asuinpaikka on ainoa oikeuspaikka, ja on otettava asianmukaisesti huomioon tapaukset, joissa kunnianloukkauksen uhrit ovat yksityishenkilöitä;

b) sovellettava lainsäädäntö on sen paikan lainsäädäntö, johon julkaisu on osoitettu, tai jos tätä paikkaa ei voida yksilöidä, sen paikan lainsäädäntö, jossa toimituksellinen valvonta tai julkiseen osallistumiseen liittyvä toiminta tapahtuu.

4. Rikosoikeudellinen menettely

SLAPP-kanteiden rikosoikeudellisia näkökohtia koskevassa säädösehdotuksessa olisi

a) täsmennettävä, että silloin, kun kunnianloukkaus, herjaus ja panettelu ovat rikoksia, niitä ei voida käyttää SLAPP-kanteissa etenkään yksityisoikeudellisten syytteiden esittämiseksi;

b) täsmennettävä säännöksiä, joilla turvataan yksilön oikeudet, jotta syytetoimia ei voida käyttää SLAPP-kanteiden uhrien vaientamiseen;

c) helpotettava tuomioiden ja oikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista, poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa;

d) asetettava yhteisiä vähimmäismenettelytakeita, joilla vastaajia suojellaan sellaisilta SLAPP-kanteilta, jotka perustuvat yhdistettyihin rikossyytteisiin, ja yksityisoikeudelliseen vastuuseen liittyviltä oikeustoimilta samojen väitettyjen perusteiden pohjalta.

Näillä toimenpiteillä olisi täydennettävä komission nykyisiä toimia, jo hyväksyttyä lainsäädäntöä ja tulevia aloitteita.